

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Neelamishäire GUSS-sõeltest
Taotluse number	1244
Kuupäev	Juuni 2017 15.06.2018

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

1.1. Ülevaade taotlusest

Eesti Logopeedide Ühing on esitanud taotluse tervishoiuteenuste loetellu uue teenuse „Neelamishäire GUSS-sõeltest“ lisamiseks. GUSS on lühend testi nimetusele „Guggingu neelamise sõeltest“ (Gugging Swallowing Screen). Teenuse osutamise näidustuseks on neelamishäire ehk düsfaagia kahtlusega patsiendid. Test on sobilik insuldipatsientide esmaseks hindamiseks kliinilise logopeedi poolt.

Taotleja sõnul on teenuse keskmine vajadus üks teenus ravijuhu kohta ning testimiste arv aasta lõikes on otseses sõltuvuses esmaste insulti haigestumiste sagedusega Eestis.

Teenuse kasutuselevõtu tingib „Insuldi taastusravi juhendi“ rakendumine, mille üheks kriteeriumiks on neelamisfunktsiooni skriinimine esimesel võimalusel, selgitamaks välja düsfaagia esinemine. Seoses nimetatud ravijuhendi rakendamisega on meditsiinilise efektiivsuse hinnangu andnud eksperdi sõnul põhjendatud neelamisfunktsiooni skriinimise test kliinilise logopeedi poolt esimesel võimalusel, st neelamisfunktsiooni häiret tuleb hinnata 24 tunni jooksul alates insuldi diagnoosimisest. Test on kasutusel Euroopas kui esmavaliku sõeltest kliinilise logopeedi poolt neelamishäire esmaseks väljaselgitamiseks.

1.2 Teenuse sisu

Taotluse esitaja sõnul on teenuse sihtgrupiks patsiendid, kellel võib oletada neelamishäire esinemist eeskätt patsientidel, kellel on insuldi diagnoosimisest kuni 24 tundi möödunud. Raviarve erialaks on taotleja nimetanud neuroloogia, taastusravi nii ambulatoorne kui ka statsionaarne.

Kliiniline logopeed viib läbi eestikeelse valideeritud kaheosalise GUSS provokatsiooni testi. Test koosneb kaudsest ja otsesest neelamisfunktsiooni hindamise testist. Kaudse hindamise käigus hinnatakse spontaanset neelamist (jälgimine, tulemuste protokollimine). Otsese neelamise hindamise käigus hinnatakse erinevate toidukonsistentside (vedelik, paksendatud vedelik, tahke toit) neelamise efektiivsust, tulemused protokollitakse. Tulemuste kokkuvõtte põhjal selgitatakse välja patsiendi edasise toitumise viis, määratakse düsfaagia raskusaste, aspiratsioonirisk ning edasise instrumentaalse hindamise vajadus.

1.3 Taotleja sõnul alternatiivid puuduvad ning meditsiinilise efektiivsuse hinnangu andnud eksperdi sõnul teenuse taotletavat eesmärki ei ole võimalik saavutada teiste meetoditega.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Esitatud taotluse ja taotluse kohta esitatud meditsiinilise efektiivsuse hinnangu alusel teeb esmase hindamise GUSS vormil kliiniline logopeed. Taotleja sõnul on teenuse keskmine vajadus üks teenus ravijuhu kohta ning testimiste arv aasta lõikes on otseses sõltuvuses esmaste insulti haigestumiste sagedusega Eestis. Käesolevas hinnangus ei arvutata teenuse uut hinda, vaid seda tehakse „Insuldijärgse taastusravi juhendi“ kuluanalüüsi käigus.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud täiendavalt ei otsitud.

3.2. Kulutõhusus Eestis hinnatakse „Insuldijärgse taastusravi juhendi“ kuluanalüüsi käigus.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Mõju ravikindlustuse eelarvele ei hinnata, kuna käesolevas hinnangus ei arvutata teenuse uut hinda. Seda tehakse Insuldijärgse taastusravi juhendi“ kuluanalüüsi käigus 2017. aasta jooksul.

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused ravikindlustatud isikutele ei ole.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

Meditsiinilise efektiivsuse hinnangu andja sõnul väär- ja liigkasutamist ei ole ette näha.

4.4 Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks. Kohaldamise tingimused ei ole vajalikud.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul (uuendatud 15.06.2018)

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Neelamishäire GUSS-sõeltest	
Ettepaneku esitaja	Eesti Logopeedide Ühing	
Teenuse alternatiivid	Ei	
Kulutõhusus	Ei hinnatud	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Patsientide arv Eestis	Testimiste arv aasta lõikes on otseses sõltuvuses esmaste insulti haigestumiste sagedusega.
	Teenuse osutamise kordade arv aastas kokku	Keskmiselt 1x ühes ravijuhus.
Teenuse piirhind		Hinnangus ei arvutatud teenuse uut hinda, kuna sõeltesti kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega.
Kohaldamise tingimused	Ei	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Lisakulu ei kaasne, sest sõeltestide kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega ning uusi ravijuhte ei lisandu.	
Lühikokkuvõte hinnatava teenuse kohta	Sõeltesti kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega – kliinilise logopeedi poolt läbiviidavate testide korral logopeedi konsultatsiooni ja logopeedilise uuringuga. Testide kasutamise sisaldumine olemasolevates	

	teenustes on vaja ära märkida tervishoiuteenuste loetelus, kui insuldi ravijuhend on kinnitatud.	
--	--	--

Täiendatud 15.06.2018

Taotluse esitaja poolt on tehtud ettepanek lisada neelamishäire sõeltestid üldiselt, spetsiifiliste sõeltestide nimetusi eraldi välja toomata. See jätkaks tulevikus võimaluse raviasutuse siseselt otsustada, millist neelamise sõeltesti soovitakse kasutada.

Hetkel on GUSS sõeltesti puhul olemas luba autorilt testi Eestis kasutada. Test on tõlgitud eesti keelde, kuid vajab valideerimist Eesti oludes. Taotlejale teadaolevalt GUSS testil ei ole litsentsi ning sellega seonduvat lisakulu.

Sõeltesti kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega – kliinilise logopeedi poolt läbiviidavate testide korral logopeedi konsultatsiooni ja logopeedilise uuringuga. Testide kasutamise sisaldumine on vaja ära märkida tervishoiuteenuste loetelus kui insuldi ravijuhend on kinnitatud.

Täpsem ülevaade neelamishäirete sõeltestide kasutamisest (millist testi soovitatakse ja mis juhtudel) selgub insuldi ravijuhendi koostamise käigus. 2017. aastal insuldi ravijuhendit ei kinnitatud. Hetkel puudub täpsem info, millal insuldi ravijuhend uuesti ravijuhendite nõukojale ülevaatamiseks läheb.